

ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА.

„ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ“ выходитъ по вторникамъ и пятницамъ.

УСЛОВІЯ ПОДПИСКИ.

Цѣна за годъ	10 р.
„ за полъ года	5 „
„ за четверть года	2 „ 50 к.
„ за 1 мѣсяць	1 „

За объявленія платится за строку 17 к. сер.

Контора редакціи въ Вилнѣ, на Дворцовой улицѣ, въ Гимназіальномъ Домѣ.

KURYER WILEŃSKI

GAZETA URZĘDOWA.

„KURYER WILEŃSKI“ wychodzi co wtorek i piątek.

WARUNKI PRZEDPŁATY.

Cena roczna	rs. 10
„ z przesyłką	12
„ półroczna	5
„ z przesyłką	6
„ kwartalna	2 k. 50.
„ z przesyłką	3
„ miesięczna	1

За ogłoszenia плати się за każdy wiersz druku po kop. 17.

Biuro redakcji w Wilnie, przy ulicy Biskupiej (Dworcowej), w murach po-unwersyteckich.

Слѣдующій № по случаю праздниковъ Святаго Христова Воскресенія, выйдетъ въ Пятницу, 28 апрѣля.

Następny Nr. z powodu świąt Zmartwychwstania Pańskiego, wyjdzie w piątek, t.j. 28 kwietnia.

СОДЕРЖАНІЕ:

Часть официальная: Мѣстное положеніе о поземельномъ устройствѣ крестьянъ, подворенныхъ на помѣщичьихъ земляхъ въ губерніяхъ: Киевской, Подольской и Волынской.—Ст.Петербургъ.

Иностранныя извѣстія: Общее обозрѣніе—Италія.—Франція.—Англія.—Австрія.—Телеграфныя депеши.

Литерат. отдѣлъ: Дѣло о дворянѣ Платѣ Кочанѣ, сужденію за разбой.—Мѣстное обозрѣніе.—Выдержки изъ газетъ и журналовъ.—Письма: изъ Кракова, изъ Варшавы, изъ Вашингтона, отъ редактора земледѣльческой газеты въ Варшавѣ, Текущія извѣстія.—Виленскій дневникъ.—Объявленія.

TREŚĆ:

Діалъ урѣдowy: Мѣсцова установа о тeryторіальномъ урѣдженіи влошчан, осидлыхъ на оывателскихъ земляхъ въ губерніяхъ Кіювской, Подольской и Воыньской.—St. Petersburg.

Віадомосці заграніцзке: Поглядъ ообщій.—Влочы.—Франція.—Англія.—Австрія.—Депеши телеграфічне.

Діалъ літеракці: Справа о дворяніні Яніе Кочаніе, судзonymъ за розбоје.—Преглад мѣсцовы і писмъ часовыхъ.—Лісты: з Кракова, з Варшавы, з Вашингтона.—Од редактора газеты роічнїей въ Варшаві.—Віадомосці бізъзке.—Діенникъ Вїленскї.—Огłoszon'a.

ЧАСТЬ ОФИЦІАЛЬНАЯ. МѢСТНОЕ ПОЛОЖЕНІЕ О ПОЗЕМЕЛЬНОМЪ УСТРОЙСТВѢ КРЕСТЬЯНЪ, ВОДВОРЕННЫХЪ НА ПОМѢЩИЧЬИХЪ ЗЕМЛЯХЪ ВЪ ГУБЕРНІЯХЪ: КИЕВСКОЙ, ПОДОЛЬСКОЙ И ВОЛЫНСКОЙ.

131. Помѣщикъ опредѣляетъ самъ, при составленіи уставной грамоты, на основаніи предъидущей статьи, цѣнность усадебной земли въ его имѣніи. Утвержденіе оцѣнки усадебной земли въ селеніяхъ и во владѣльческихъ городахъ и мѣстечкахъ перваго разряда предоставляется Мирному Посреднику; утвержденіе оцѣнки усадебной земли втораго разряда—Уѣздному Мирному Съѣзду, а третьяго разряда—Губернскому по крестьянскимъ дѣламъ Присутствію.

132. Въ случаѣ пріобрѣтенія въ собственность усадебной оцѣдлости цѣлымъ обществомъ, выкупу подлежатъ: 1) въ селеніяхъ, а равно въ городахъ и мѣстечкахъ, гдѣ крестьяне надѣлены полевыми угодьями, вся удобная земля, входящая въ составъ крестьянской усадебной оцѣдлости (ст. 22—27), не выключая изъ нея и тѣхъ пространствъ, которыя находятся въ общемъ пользованіи всѣхъ крестьянъ (выпусковъ и никѣмъ не занятыхъ пустырей); 2) въ городахъ и мѣстечкахъ, гдѣ крестьяне не надѣлены полевыми угодьями—совокупность усадебныхъ участковъ, состоящихъ въ подворномъ пользованіи отдѣльныхъ домохозяевъ.

Примѣчаніе. Въ тѣхъ селеніяхъ, гдѣ выгонъ находится въ общемъ и нераздѣльномъ пользованіи крестьянъ и помѣщика (ст. 25), для начисленія выкупной суммы принимается та часть общаго выгона, которая причитается крестьянамъ на основаніи ст. 47, п. 1 и 2.

133. При выкупѣ цѣлымъ обществомъ всей земли, состоящей подъ крестьянскою усадебною оцѣдлостью, сумма, причитающаяся за выпускъ и пустоорожній мѣста, никѣмъ не занятая, распределяется между домохозяевами по мірскому приговору, сверхъ суммы, слѣдующей съ каждаго изъ нихъ за состоящій въ подворномъ его пользованіи участокъ.

(134 соотвѣтствуетъ ст. 117 Мѣст. Полож. для губер. Вилен., Грод., Ковен., Минск. и части Витеб.)

135. Когда всѣ домохозяева селенія вмѣстѣ пожелаютъ выкупить свою усадебную оцѣдлость, въ такомъ случаѣ они должны внести сполна выкупную сумму, опредѣленную за всѣ усадьбы, на основаніи ст. 129, 130, 132 и 133-й.

136. Когда одинъ домохозяинъ выкупаетъ свою усадебную оцѣдлость отдѣльно отъ другихъ, то онъ вноситъ единовременно сумму, причитающуюся за его усадьбу (ст. 134.)

(137 соотвѣтствуетъ ст. 120 Мѣст. Полож. для губер. Вилен., Грод., Ковен., Минск. и части Витеб.)

РАЗДѢЛЪ ВТОРОЙ.

О ПОВИННОСТЯХЪ КРЕСТЬЯНЪ ВЪ ПОЛЗУ ПОМѢЩИКОВЪ.

ГЛАВА ПЕРВАЯ.

ОБЩИЯ ПРАВИЛА.

(138 соотвѣтствуетъ ст. 121-й, 139—122-й Мѣст. Полож. для губер. Вилен., Грод., Ков., Мин. и части Витеб.)

140. Не причисляются къ повинностямъ за мірскую землю: 1) плата и вообще повинности за топливо, въ тѣхъ имѣніяхъ, гдѣ, на основаніи ст. 32-й сего Положенія, крестьяне будутъ получать оное отъ помѣщика; 2) плата и вообще всякія повинности съ водяныхъ мельницъ (ст. 82); 3) плата за землю подъ тѣми изъ крестьянскихъ строеній, которыя, находясь внѣ мірскаго наѣла, на господской землѣ, должны, на основаніи сего Положенія, быть перенесены въ опредѣленный срокъ (ст. 69).

141. Крестьяне не обязываются отбывать, въ пользу помѣщика, никакихъ повинностей, сверхъ установленныхъ симъ Положеніемъ, по сему отмѣняются:

- 1) всѣ вообще женскіе рабочіе дни;
- 2) всѣ мужскіе тяглые дни (съ рабочимъ скотомъ), въ томъ числѣ и всѣ подводы;
- 3) сгонные дни (§§ 18, 19, 20 и 26 Высочайше утвержденныхъ правилъ 1848 года);
- 4) строительные дни (§ 23);
- 5) ночной караулъ (§ 25);
- 6) подушный оброкъ съ бобылей (§ 27);
- 7) право помѣщика брать для дворовой прислуги бобылей и сиротъ, а также людей изъ огородныхъ и пѣшихъ хозяйствъ (§ 43);
- 8) право вновь назначать крестьянъ въ разныя экономическія должности (§ 45).

142. Въ имѣніяхъ, состоящихъ на издѣльной повинности, предоставляется помѣщику требовать отъ крестьянъ отправленіе повинностей, указанныхъ въ пунктахъ 4, 5 и 7-мъ предъидущей 141-й статьи, по не иначе, какъ въ счетъ слѣдующихъ съ крестьянъ по сему Положенію рабочихъ дней. Прочія, указанная въ 141-й статьѣ, работы отправляются крестьянами не иначе, какъ по добровольному ихъ на то съ помѣщикомъ соглашенію (ст. 149).

143. Повинности съ крестьянъ опредѣляются въ уставной грамотѣ, особо за участки кореннаго наѣла, особо за участки дополнительнаго наѣла и особо за усадьбы.

144. Повинности, слѣдующія съ крестьянъ за усадьбы, опредѣляются въ уставной грамотѣ только деньгами. Повинности, слѣдующія съ крестьянъ за полевой наѣлъ, опредѣляются въ уставной грамотѣ: 1)

ДІАЛЪ УРѢДОВЫ. УСТАВА МІЕЈСЦОВА

О ТЕРЫТОРІАЛЬНОМЪ УРѢДЖЕНІИ ВЛОШЧАН ОСИДЛЫХЪ НА ОЫВАТЕЛСКИХЪ ЗІЕМІАХЪ
ВЪ ГУБЕРНІАХЪ:
КІЮВСКІЕЙ, ПОДОЛЬСКІЕЙ И ВОЛЫНСКІЕЙ.

131. Оывателъ ознacza самъ, при уложеніи лісту надавецзого, на zasadzie артыкулу poprzedzającego, ценę земли siedzibnej w swoim majątku. Utwierdzenie szacunku ziemi siedzibnej we wsiach i w dziedzicznych miastach i miasteczkach pierwszego rzędu zależy od Pośrednika Pojedynczego; utwierdzenie zaś szacunku ziemi siedzibnej drugiego rzędu—od Powiatowego Zjazdowego Urzędu, a trzeciego rzędu od Gubernjalnego Urzędu dla spraw włościańskich.

132. W razie nabycia na własność siedzibowej osiadłości przez całą gromadę, wykupowi podlega: 1) we wsiach, również jak w miastach i miasteczkach, gdzie włościanie mają sobie wydzielone użytki rolne, cała zdalna do uprawy ziemia, wchodząca w skład włościańskiej siedzibowej osiadłości (art. 22—27) nie wyłączając z niej i tych przestrzeni, które się znajdują we wspólnym, wszystkich włościan użytkowaniu (wypustów i przez nikogo nie zajętych pustyzy); 2) w miastach i miasteczkach, gdzie włościanie nie mają wydzielonych sobie użytków rolnych—ogół siedzibnych uczestków, będących w dziedzicznym użytkowaniu pojedynczych gospodarzy.

U w a g a. W tych wsiach, gdzie wygon znajduje się we wspólnym i nierozdzielczym użytkowaniu włościan i oywatela (art. 25), dla wylczenia summy wykupnej, bierze się ta część wspólnego wygonu, która przypada włościanom na zasadzie art. 47, p. 1 i 2.

133. Przy wykupie przez całą gromadę wszystkich gruntów, będących pod włościańską siedzibną osiadłością, summa przypadająca za wypusty i pustyzy, przez nikogo nie zajęte, rozdziela się pomiędzy gospodarzy chat za wyrokiem gromady, oprócz summy należnej od kaźdego z nich za będący w jego dziedzicznym użytkowaniu uczestek.

134. (Jednobrzmienny z art. 117-m Ustawy Miejsc. dla gubern. Wileńskiej, Kow. Grodz. Mińsk. i części Witebskiej.)

135. Jeśli wszyscy razem włościanie—gospodarze wioski zechcą wykupić swoje siedziby, w takim razie oni powinni opłacić całkowicie wykupną sumę, przypadającą za wszystkie siedziby na zasadzie art. 129, 130, 132 i 133-go.

136. Jeżeli jeden gospodarz wykupuje swoją siedzibę oddzielnie od innych, to on winien opłacić ryczałtem całą sumę, należną za jego siedzibę (art. 134.)

137. (Jednobrzmienny z art. 120 Miejsc. Ust. dla gubern. Wil. Kow. Grodz. Mińsk. i części Witebsk.)

ОДДІАЛЪ ВТОРЫ.

О ПОВИННОСТІАХЪ ВЛОШЧАН ВЗГЛЕДЕМ ОЫВАТЕЛІ.

ROZDZIAŁ PIERWSZY.

OGÓLNE PRAWIDŁA.

(138-my art. jednobrzmienny z art. 121-m, 139-ty—z art. 122-gim Ust. Miejs. dla gubern. Wil. Kow. Grodz. Mińsk. i części Witebsk.)

140. Do powinności za gromadzką ziemię nie należą: 1) opłata i w ogóle powinności za opał, w tych majątkach, gdzie takowy, na mocy art. 32 go niniejszej Ustawy włościanie mają dostawać go od oywatela; 2) opłata i w ogóle wszelkie powinności za młynы wodne (art. 82); 3) opłata za grunta pod temi budowlami włościan, które znajdują się za obrębem gromadzkiego wydziału, na ziemi oywatelskiej, z mocy Ustawy niniejszej powinny być w naznaczonym terminie przeniesione (art. 69).

141. Włościanie nie obowiązani są odbywać na rzecz oywatela żadnych, prócz Ustawą niniejszą przepisanych powinności; a zatem znoszą się:

- 1) wszystkie w ogóle kobiece dni robocze;
- 2) wszystkie męzkie sprężajne dni (z roboczym żywołem), w tej liczbie i wszelkie подводы (farmanki);
- 3) toki (сгонные дни) (§§ 18, 19, 20 i 26 Najwyżej zatwierdzonych prawideł 1848 r.);
- 4) dni szarwarkowe (строительные дни) (§ 23);
- 5) ponocne warty (§ 25);
- 6) pogłówny czynsz z kątników (бобылей) (§ 27);
- 7) право oywatela brać do usług dworskich kątników lub sieroty, a także ludzi z ogrodowych i piesznych gospodarstw (§ 43);
- 8) prawo przenaczania na nowo włościan do pełnienia rozmaitych ekonomicznych funkcji (§ 45).

142. W majątkach, gdzie istnieją powinności robocze, oywatel ma prawo żądać od włościan wypienienia powinności w punktach 4, 5 i 7-m poprzedzającego 141-go art. wskazanych; lecz nie inaczej, jak na rachunek należnych od tychże włościan, z mocy Ustawy niniejszej, dni roboczych. Dalsze zaś w 141-m art-wskazane powinności mają być odbywane przez włościan nieinaczej, jak w skutek dobrowolnej ich na to z oywatelem umowy (art. 149).

143. Powinności od włościan określa się w liście nadawczym, oddzielnie za uczestki wydziału pierwastkowego, oddzielnie za uczestki wydziału dodatkowego i oddzielnie za siedziby.

144. Powinności, należne od włościan za siedziby, redukują się w liście nadawczym na pieniądze. Powinności należne od włościan za wydział rolny, określa się w liście nadawczym, a to: 1) dla włościan czyn-

